

УДК 930.1(438):94(477)

Ю. І. Блажевич, О. І. Блажевич

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «ПАТРІОТИ УКРАЇНИ» – ВОЇНАМ-ЗЕМЛЯКАМ АТО

В статті на основі матеріалів місцевих періодичних видань висвітлено становлення та активну діяльність благодійного фонду «Патріоти України», який проводить волонтерські мистецькі акції в зоні АТО, у військових госпіталях, на різних добродійних заходах та фестивалях.

Проаналізовано дві складні частини роботи волонтерів благодійного фонду «Патріоти України» в «гарячих точках» Сходу України: перша – це мистецька місія, щоб словом і піснею підбадьорити і зігріти рідними наспівами душі і серця воїнів-земляків зони АТО; друга – це гуманітарна допомога: продукти харчування, медикаменти, засоби особистої гігієни, нічні приціли, маскувальні сітки, берці, наколінники, тактичні ножі, рукавиці, «буржуйки», ліхтаріки, рації, спальні мішки, маскувальні форми для розвідників і снайперів, запчастини для карет швидкої допомоги та іншої техніки, будівельні матеріали, різноманітний робочий інструмент тощо.

В дослідженні також підкреслено роль психологів, реабілітологів, аналітиків і священиків, які виїжджають на передові позиції з волонтерами і зіцілюють душі біліців зони АТО в районах Попасної, Авдіївки, Слов'янська, Артємівська та інших прифронтових населених пунктах, особливо спец призначенців 8-го полку, 95-ої аеромобільної бригади, воїнам, які обслуговують безпілотники, прикордонникам та ін. Авторами також наголошено на добродійній допомозі підприємців, бізнесменів, пересічних громадян, благодійних фондів, молодіжних та ветеранських організацій, освітян, культурміїців, журналістів, літераторів.

Ключові слова: *Хмельниччина, благодійний фонд «Патріоти України», волонтерські мистецькі акції, зона АТО, військові госпіталі.*

Неоголошена війна, яка вже більше двох років незагоєною раною кровоточить на тілі України в Донбасі, пробудила найкращі морально-духовні риси нашого суспільства: милосердя, співчуття, готовність допомоги та самовідданість заради миру і безпеки рідної землі. Цілком природно, що біда і смертельна небезпека, загроза цілісності та незалежності молодій Українській державі згуртували навколо армії і країни потужний волонтерський рух всіх прошарків населення України, зокрема й мешканців Хмельниччини. На потреби воїнів АТО зібрано і відправлено на фронт сотні й тисячі тон продуктів, необхідну амуніцію (термобілизну, бронезилети, літній і зимовий одяг, кевларові шоломи, шарпетки, берці), медикаменти, засоби гігієни, цигарки, тепловізори, зарядні пристрої, маскувальні сітки, приціли, таблетки для

зnezараження води, «буржуйки», ліхтарики, тактичні окуляри, рукавиці, рації, ножі «Скіф», чай, кава, вода, хороше якісне взуття на системі «гортекс», яке відштовхує вологу і доволі зносостійке, наколінники, листи і передачі від рідних, школярів, студентів, пересічних громадян, ветеранів, волонтерських та громадських формувань, керівників підприємств, організацій та установ.

Нині на Хмельниччині діють різноманітні благодійні фонди і об'єднання, активно працюють в цьому напрямку органи цивільної оборони, представники Червоного Хреста тощо. Так, дійсно, армія у нас стала народною, а неоголошена війна проти путінської агресії тільки об'єднала і консолідувала націю у боротьбі проти агресора, незважаючи на безпорадність вищих державних структур і бездарність вищого військового командування.

Необхідно також відзначити, що влітку 2014 року, в розпал важких оборонних боїв на Сході України, розпочався ще один благодійний волонтерський марафон. На театр бойових дій, у військовій госпіталі, в місця дислокації атошників другої і третьої лінії оборони розпочали виїжджати артисти, співаки, культурміїці тощо. Серед добродійників відзначився й обласний благодійний фонд «Патріоти України», який з самого початку взяв курс на підтримку бійців АТО, особливо наших воїнів-земляків.

Про такі починання та ініціативи заговорили в засобах масової інформації, в передачах радіо і телебачення. Останнім часом з'явилися публікації в місцевих періодичних виданнях Л. Садомської, О. Радушинської, С. Грищука, А. Ящишена, Т. Слободянюк, Т. Очеретнюк, авторів цієї статті та інших.

Як вже зазначалося, і вдень і вночі не вщухає вогонь на Сході України, точаться нерівні бої за кожен грудку рідної землі. На жаль, не всі наші патріоти повертаються до батьківських порогів здоровими та готовими жити далі, не кожен український солдат отримує з дому передачі, сповнені материнської ласки та турботи. Але в тилу не забувають про своїх героїв. Для вчасної підтримки бійців з перших днів антитерористичної операції був створений Хмельницький обласний фонд «Патріоти України». Коли потрапляєш до приміщення фонду, розумієш, що, крім обладнання та посилок, а також волонтерів і працівників, постійними партнерами в роботі фонду, точніше натхненниками, є обличчя наших вояків, які спостерігають за роботою зі світлин на стінах у кімнатах. На затертих фото – наші хлопці з Поділля та всієї України ніби питаються: «А чи ти би зміг померти за Батьківщину? Тил та фронт – брати однієї крові? Друже, а ти мене пам'ятаєш?». Керівником фонду є справжній син своєї землі Сергій Кисельов, який розповідає про нього з впевненістю: «Наш фонд створювався, перш за все, аби допомагати братам на фронті, з рук у руки, допомагати там, куди ніхто не доїде, а ми маємо!».

Волонтер фонду, член виїзної бригади, парамедик та водій «Койот»: «Сьогодні ви стали свідками буденного збору вантажівки до так званої «нульової зони», тобто території, на якій безпосередньо точаться бої. Продукти, речі та взуття напругу доправляються

нашим бійцям на Донеччину. Разом з вантажем вирушає екіпаж, який складається з двох чи більше осіб. Медичними навичками має володіти кожен». Службу екіпажів фонду можна цілковито прирівняти до участі в бойових діях, адже вони також перебувають під вогнем у зоні надзвичайної небезпеки. Три місяці – час, який без вихідних та свят проводять бригади «Патріотів України» в зоні АТО після попереднього тижня перепідготовки. З якими емоціями та настроями їдуть в екстремальну подорож волонтери, поділився з нами «Койот»: «Коли наш «Вітерець», так ми ласкаво називаємо бригаду, вирушає в чергове відрядження, він їде до друзів і братів. Саме так. Коли потрапляєш туди, відчуття таке, ніби приїхав до родичів, найвірніших товаришів, по – справжньому близьких людей». У склад робочих бригад входять і психологи, і реабілітологи, залучені з усіх куточків України. Адже коли доля заносить тебе в поле, де кілька місяців ти не знаєш нічого про свій дім та взагалі, що відбувається там, за межею, можна дійсно втратити відчуття свідомості та орієнтації в просторі і часі [1, с.15].

Як щоденне нагадування про тяжкість та серйозність становища наших воїнів на Сході в приміщенні фонду створений музей «Чорних днів», експонатами якого є частини бойових знарядь, що стали причиною смерті чи важких поранень наших бійців. Серед смертоносних експонатів можна побачити РПГ «Джміль», касету «Смерж», РПГ-22 тощо. Крім співчуття до постраждалих, експозиція музею пробуджує емоції справедливої злості патріота до агресора, який безпринципно взяв на себе сміливість порушити спокій нашої країни і змусив її синів встати на священну війну за майбутню долю України.

Але на кожній війні є місце пісні, яка підбадьорює та вселяє віру в краще. Таку місію у фонді «Патріоти України» виконує поет, бард, історик Сергій Белецький. Цей митець неодноразово супроводжував екіпаж та дарував бійцям і волонтерам свої поетичні та музичні твори, щирі, сповнені любов'ю та вірністю Батьківщині. «Мої пісні – для бойового духу, для надії на повернення та на такий бажаний мир!» – впевнений митець [1, с.15].

Як бачимо, фонд «Патріоти України» вже понад два роки активно працює на потреби вітчизняного фронту на Сході України та особливо душевно опікується долею кожного воїна, особливо воїна-земляка. Так, наприклад, в червні 2014 року волонтери фонду вирушили з черговою гуманітарною допомогою для військовиків туди, де найгарячіше – на передову – в Зайцеве, промзону Авдіївки, Водяне та Опитне. З собою завантажили продуктів, амуніції, ліків, засобів гігієни на 40 тисяч гривень. Серед речей – колеса для карет швидкої допомоги, маскувальні сітки, берці, тактичні ножі, рукавиці, наколінники, мінеральна вода, побутова хімія, 10 якісних комплектів форм для розвідників тощо [2, с.4].

Від поїздки до поїздки зростає кількість необхідних речей і продуктів для атовців, які постійно чекають волонтерської допомоги. А її збирати приходиться все важче, адже пересічні українці все більше зубожіють, а бізнесмени не дуже розко-

шелюються, однак патріоти знаходять дорогу до людських душ, сердець і гаманців.

Вкотре вирушили до бійців представники Хмельницького благодійного фонду «Патріоти України». Аби зігріти не лише тіла, а й душі, підтримати, підбадьорити, подарувати частинку домашнього затишку, врешті добряче підсилили наших військових у зоні АТО й тим самим наблизити перемогу.

Добротний нічний приціл, рації, ножі «Скіф», тактичні окуляри й такі ж рукавиці, теплі речі, спальні мішки, ковдри, комбінезони, дощовики, флісові кофти, термобілізна, хороше взуття на системі «гортекс», яке відштовхує вологу й доволі зносостійке, як, до речі, і термошкарпетки, хліб, печиво, чай, кава, цигарки... Це далеко не весь перелік із того, що повезли волонтери хлопцям на схід. Втім, серед краму, яким вщерть заповнений бус, немає нічого зайвого. Бо придбане усе за списком, привезеним з попередньої поїздки із зони АТО. Адже за принципом обміну вантажу на нові списки працюють ще з літа, майже щотижня на схід вирушаючи. Кожної поїздки у п'яти-семи точках бувають (допомагають 8-му полку, 128-ій гірсько-піхотній бригаді, 1-ій танковій, 95-ій аеромобільній бригаді, батальйону призначення «Київ-2», воїнам, які обслуговують безпілотники, прикордонникам та іншим), незважаючи, спокійно там, чи геть «спекотно». Знають: мусять виконати замовлення. «Як Нового року малеча, так чекають нас хлопці на Сході», – зізнається одна із співзасновників благодійного фонду Тетяна Очеретнюк. Везуть щоразу на суму не менше 150–200 тисяч гривень. Речі й спорядження купують якісні, іншого, так би мовити, «аби було», там не треба. «Я особисто ходжу, прискіпливо вибираю усе, знаю, яким воно має бути, – розповідає ще один співзасновник фонду Юрій Танієв, який три місяці побував у гарячих точках, зараз вдома – ротація. – Я вже не кажу про спорядження, одяг теж має бути добротний і теплий, адже умови там... Сплять хлопці в холодних бліндажах... Гроші не обманеш, тому-то й якість напряму від ціни залежить».

Офіційно, згідно з документами, обласний благодійний фонд розпочав свою роботу не так давно, хоч працюють з початку буремних подій в Україні. Заради спільної благородної мети об'єдналися шість небайдужих подолян, які й стали співзасновниками фонду. Серед них депутат обласної ради, генеральний директор МСТ «Кооператор» Микола Ворона. Власне він й надав для стаціонарного складу фонду таке потрібне наразі приміщення. З ініціативи генерального директора Миколи Ворони колектив МСТ «Кооператор» передав фонду вантажно-пасажирський бус «Мерседес».

Незважаючи на поспіх, Сергій Кисельов, Борис Голодний, Роман Ковальчук й інші засновники фонду охоче розповідають – показують людям, які підійшли, що саме і якої якості везуть цього разу хлопцям. «Ми ж зараз мусимо колегам розказати, що купили», – стверджують підприємці. «Ми давно співпрацюємо, – уже нам, журналістам розповідає Валентин Бережнюк, голова асоціації підприємців продовольчого ринку. – Ініціатором виступив ге-

неральний директор МСТ «Кооператор» Микола Володимирович Ворона. Він, власне, й організував усіх підприємців, влаштував зустріч із волонтерами, бо людям самим важко організуватися. Якщо, до прикладу, десь і стоять скриньки, то хіба ми знаємо, куди ті гроші йдуть? А тут ми бачимо, на що реально витрачаються зібрані нами кошти. Нам забезпечують прямий телефонний зв'язок із хлопцями на сході. Вони розповідають, що їм привезли, й кажуть, чого ще треба. Волонтери із кожної поїздки привозять фотозвіти. А ми, підприємці, бачачи, куди воно йде, і що це насправді потрібно, й надалі охоче допомагатимемо». Візитери щиро подякували волонтерам, а солдатам передали відеозвернення з проханням обов'язково повернутися живими.

Окрім великої армії підприємців міста, не стоять осторонь й просто небайдужі хмельничани. Допомагають, хто як і чим може. Втім, засновники фонду зізнаються, не вистачає волонтерів. «Вимога одна, – посміхається Тетяна Очеретнюк, – патріотизм, чесність, порядність і бажання допомогти Українській армії».

Серед усіх пакетів – ящиків увага привертає невелика кругла коробочка з ... мініатюрними ляльками-мотанками. Їх передають військовим хмельницькі школярі. Аби оберігали, аби мир наблизили. «Ви знаєте, – не приховує доброго здивування Тетяна Очеретнюк, – за дитячими листами, малюнками, сувенірами хлопці шикуються у чергу: «Ще мені дайте», – просять, «Ви мені ще не дали», – нагадують. А на очі виступають сльози». Сльози суму за домом, за ... миром, заради наближення котрого кожен з нас мусить зробити усе можливе. Хтось – на передовій, а хтось – у тилу. Головне – щиро, з любов'ю до України, до українця [3, с.8].

Кінець жовтня 2014 року видався морозним і вітряним. Однак це не спиноло добродійників. Возили хлопцям спорядження й теплі речі. За три дні об'їхали чи не всю лінію передової, «гарячі» і «спекотні», хоча по-зимовому холодні точки, починаючи з півночі Луганщини й закінчуючи півднем Донеччини. Спідометр зафіксував три тисячі кілометрів, а фотоапарат і серця – різні населені пункти, чимало адресатів, біль, смуток, бойовий дух і віру в перемогу. Побували у Куп'янську, Сватовому, Старобільську, Біловодську, Новому Айдарі, Рубіжному, Слов'янську, Краматорську, Дебальцевому, Миронівському, Волновасі. Одягали – оснащували – споряджали санітарну бригаду, 8-й полк, 95-ту артбригаду, 1-шу танкову, спецпризначенців «Київ-2». Доставили вантаж у добрий десяток пунктів. Везли рації, нічний приціл, тактичні окуляри і рукавички, теплі якісні одяг і взуття...

«Бійці, принаймні ті, з якими зустрічалися, наші «підопічні», теплим одягом забезпечені, – ділиться побаченням один із засновників фонду Борис Голодний. – Втім це заслуга аж ніяк не держави, а на 90 відсотків волонтерів та навіть найякісніший одяг у таких умовах зношується, тому, зрозуміло, потрібно ще і ще. Їжі, в принципі, теж вистачає, і теж – завдяки волонтерам. На багатьох блокпостах хлопці навіть казали: «У нас є. Везіть далі». А сплять солдати холодними ночами теж по-різному: є бригади,

котрі базуються, до прикладу, хоч і в неопалювальних, проте приміщеннях колишніх оздоровниць... Комусь «повезло» спати у підвалах, а багатьом – у палатках просто неба. Тож серед списку – замовлення на наступний раз є палатки, спальники, ковдри, теплі кофти, куртки, шапки, рукавиці, шкарпетки, зимові берці, тепла білизна, куртки, зимова форма, газові горілки... «На одному з блокпостів, коли ми приїхали, бійці змінювалися щотригодини, бо морозна сніжна погода сприяла налипанню інею на одяг... Спеціальні шкіряні комбінезони, що ми привезли, якраз для такої погоди», – показує фото волонтер [4, с.5].

В листопаді 2014 р. волонтери обласного благодійного фонду вчерегове побували на Донбасі, куди доставляли гуманітарну допомогу військовим. Цього разу це були теплі речі, харчі та ліки для легендарних «кіборгів», котрі захищали від ворога Донецький аеропорт.

Дорогою хмельничани заїхали на блокпост біля Дебальцевого, відвідали військових, котрі там несуть службу, й передали частину їжі та медикаментів. Зустрівшись із київськими волонтерами, вирішили продовжувати небезпечний шлях разом. Аби бути не вловимішим для терористів, авто чи не постійно мчало зі швидкістю понад 130 км/год. Прибувши в село Піски, залишилися ночувати, бо вже вечоріло. Усю ніч тривали бої, по наших прицільно стріляли снайпери, вівся вогонь із крупнокаліберних кулеметів та станкових гранатометів. Вранці був поранений командир роти із позивним Медвідь. Вивезли його на швидкій, яка дорогою зламалася, тому аж до Краматорського аеродрому бус хмельницьких волонтерів тягнув тросом машину швидкої. За допомогу бійці, звісно, вдячні. Але особливо вразила наших волонтерів їх віра, що «кіборги» лише після прочитання молитви сідають їсти... [5, с.1].

Кількаденна поїздка волонтерів благодійного фонду відбулася в кінці листопада 2014 р. Почалося усе спокійно, доїхали до зони АТО, спершу заїхали до земляка з Шепетівки в Сватове, аби передати йому передачу від рідних та деякі продукти. Він був радий такій зустрічі. Дорогою навідали ще одного з наших бійців у госпіталі в тому ж Сватовому передали йому також передачу. Далі на нашому маршруті був Старобільськ, 8-й полк спецпризначенців, котрі отримали від нас замовлені теплі речі, дитячі передачі, берці, продукти, воду, цигарки. Згодом заїхали до 1-ої танкової бригади там передали нічник, теплі речі, спальники, продукти, воду, цигарки. Потім поїхали до Дебальцевого на блокпост «Хрест», який буквально обстріляли з мінометів. Вивантажили хапцям якісний генератор, продукти, теплі куртки, керосиновий обігрівач, ковдри. Потім заїхали в Миронівське також до хмельничан та віддали передачі. Наступним пунктом стали Костянтинівка та 90-та десантно-штурмова бригада. Там нас зустрів земляк зі Старої Синяви, тож їм передали флісові кофти, взуття, цигарки. Ночували вже у Слов'янську, в артилеристів з 95-ки. Вони тепло прийняли, нагодували. Від фонду бійці отримали цигарки, спальники, термобілизну, дитячі подарунки. Вранці рушили на

Краматорськ, передали для бійців з 8-го спецполку передачі, продукти та цигарки для ракетників. Далі Піски...

Саме в цей час прийшов підняти бойовий дух хлопцям начальник Генштабу Збройних Сил генерал-лейтенант Віктор Муженко, який на знак вдячності за волонтерську роботу залишив автограф на вже бойовому прапорі фонду. Потім, як розповідали митці, «ми відвідали підрозділ захисників аеропорту, яких одягли в зимові речі (теплі кофти, штани, берці, шкарпетки, термобілизну, флісові тактичні рукавиці, вручили годинники для водіїв бетерів, ножі «Скіф»). Все це відбувалося під постійними обстрілами, було чути постріли та вибухи. Надвечір під обстріл мінометів потрапив сусідній з нашим будинок, там було поранено трьох бійців, у одного з них якраз був день народження – йому виповнилося 23. Цих трьох важкопоранених наші волонтери повезли у госпіталь, під обстрілами, тому швидкість, незважаючи на ожеледицю, нижче 140 км/год. не падала. На жаль боєць-іменник не вижив, хай земля буде пухом цьому героєві.

Цілу ніч продовжувались обстріли, на ранок стихли і наші хлопці понесли допомогу бійцям, які ведуть коректування вогню на найвищій точці Пісків. Передали домашній хліб, теплу білизну, балаклави, шоколад, цукерки, флісові рукавиці... наш підйом та спуск на їх позицію супроводжували снайперські обстріли... ще раз узяли участь у терміновій евакуації поранених: волонтери допомагали бійцям на рівних, загалом у Пісках провели три дні, звідти рушили додому» [6, с.1, 3].

В кінці 2014 р. волонтерський екіпаж у складі Сергія Кисельова, Романа Ковальчука і Бориса Голодного знову побував в найгарячішій точці біля донецького аеропорту – в селищі Піски. Основним завданням цього волонтерського авторейду було селище Піски, яке, як відомо, прикривало тил і живило усім необхідним підрозділи, які тримали оборону в донецькому аеропорту. Ця поїздка зайняла три дні, одну ніч волонтери провели безпосередньо у Пісках, виїхали звідти разом з одним «кіборгом» – земляком, який одержав кількаденну відпустку. Щодо того, який вантаж доставили, то виконали, насамперед, замовлення хлопців: два прилади нічного бачення, так звані нічники, один із яких переправили захисникам терміналу аеропорту, а другий до розвідників. Доставили рації, ножі, зрозуміло, дещо з теплих речей, продукти. Нині волонтери готуються до чергової поїздки на фронт, де з нетерпінням чекають земляки, які захищають від російських агресорів та їх приспівників українську землю. Тішить високий дух цих героїв, які своїм прикладом надихають волонтерів. Окрім одягу, амуніції тощо, в особливому дефіциті брикети для розпалу вогню та обігріву, адже дров там бракує [7, с.1].

Як бачимо, в найважчий період, коли бойові дії на Сході України в основному вели добровольчі батальйони, а армійські частини тільки формувалися, озброювалися і намагалися давати відсіч агресору, волонтерські організації виступали у ролі «швидкої допомоги» для атошників щодо необхідного спорядження, лі-

ків, харчів, засобів особистої гігієни тощо. «Патріоти України» в той час були поряд з бійцями, по два – три рази на місяць виїжджали на фронт, адже кожна така поїздка на Схід – свято для воїнів АТО, які звикли бачити волонтерів і артистів на передовій і в госпіталях. Це було пов'язано не лише з гуманітарною допомогою, а й з тим, що бійці хочуть знати, що у тилу про них не забули, хочуть поділитися з волонтерами своїми переживаннями, хочуть відчувати моральну підтримку і раді матеріальній допомозі.

Весь 2015 рік волонтери обласного благодійного фонду «Патріоти України» провели у пошуках спонсорів, коштів, продуктів, спорядження тощо, тому що, як це вже зазначалось, ситуація по-явновалась зубожінням людей і їх певним розчаруванням. І це не дивно, адже очільники держави, більшість національних телеканалів стверджували і продовжують стверджувати, що на Сході України майже все добре – військові забезпечені, бойові дії ведуться локально, політики і дипломати добиваються виконання мінських домовленостей тощо. У головах пересічних громадян складається враження, що великої війни вже не буде. Але це не так: коли не стріляє велика артилерія, активізуються диверсійні підрозділи, ведеться агресивна гібридна війна по всій Україні, йде розхитування внутрішньої ситуації, активізуються кримінальні елементи, показово, не глобально, ведеться боротьба з корупцією, ніяк не зрушить з місця віз «реформ», особливо щодо економічно-го зростання, вирішення соціальних проблем тощо.

Попри все вищезазначене, волонтери все-таки знаходять можливості, кошти, транспорт, паливо і протягом 2015–2016 рр. більше 70 раз виїжджали на передову, тішили концертами і теплим одягом, продуктами харчування і іншими необхідними речами. Так, наприклад, наприкінці 2015 р. волонтери фонду, окрім традиційно-звичного: бушлатів, дутиків, теплих речей, буржуйок, ліхтариків, кави, цигарок, продуктів харчування, засобів особистої гігієни та інших предметів, так потрібних там, у холодних окопах і бліндажах, потішили «Патріоти України» бійців АТО ще й концертами. Патріотичні пісні під супровід гітари залюбки їм виконував бард Сергій Білецький. Волонтери фонду побували на 24-му і 35-му блокпостах, були під самісіньким Донецьким терміналом, у Слов'янську, Попасній, Тоненькому, Артемівську, відвідали земляків – спецпризначенців. Більше десяти концертів прозвучало у різних точках АТО, водночас роздавалися необхідні для бійців речі з тилу, зібрані волонтерами у мешканців краю, навчальних закладах, бізнесових структурах, профспілкових організаціях, інших благодійних фондах, які не мали транспортних засобів, у сільськогосподарських формувань, керівників промислових підприємств [8, с.6].

Досить не простою виявилася поїздка волонтерів фонду на схід України влітку 2016 р. Цього разу, як зізнався волонтер Олександр Баурін, поїздка в АТО була дуже складною. Автомобіль перезавантажений, доріг на першій лінії оборони взагалі немає, та й навідати наших хлопців треба було в багатьох пунктах.

Зрештою, нічого нового... Але ж війна триває вже третій рік і весь цей час кілька разів на місяць він залишає Хмельницький і курсує на Донбас. Інколи жартує, що незабаром тамтешні дороги буде краще знати за місцеві.

Олександр Баурін разом із В'ячеславом Івахом (брат загиблого старшого лейтенанта Дмитра Іваха, донецького кіборга) цього разу побували в Зайцевому, Попасній, Артемівську, Краматорську, Лисичанську та Северодонецьку. Завдяки небайдужим людям повезли нашим бійцям в різні підрозділи продукти харчування, воду, одяг та взуття, побутову хімію, одноразовий посуд, засоби гігієни. Волонтери – кияни передали також дуже необхідні для захисників акумуляторні батареї до тепловізорів, автомобільні шини. Побували і в Краматорському будинку дитини «Антошка», куди відвезли дитячий одяг, який подарував один підприємець, та продукти харчування, передавши особисто в руки головного лікаря Анатолія Романова. Також поділилися одягом та харчами з мешканцями населених пунктів, де відбуваються активні бойові дії. «Цим людям мало поспівчувати. Те, що вони переживають щодня, не розказати словами, – поділився Баурін. – Є сім'ї, які залишилися там в силу різних причин разом із дітьми. Вони страждають і їм гріх не допомогти» [9, с.15].

Досить напруженою і духовно насиченою виявилась поїздка волонтерів у вересні 2016 р. Незважаючи на постійні обстріли, провокації, нічні вилазки диверсійних груп, волонтери побували у кількох «гарячих точках» Донбасу, підняли дух і оптимізм бійців своїми піснями, танцями, дотепним словом і привітанням рідних та продуктовими наборами, медикаментами, одягом, іншою необхідною амуніцією. В районі Попасної і донецького аеропорту медики одного з госпіталів попросили допомогти відремонтувати їм карету швидкої допомоги, забезпечити ліками тощо. В кінці вересня 2016 р. автомобіль вже був у Хмельницькому і при найактивнішій участі колективу і студентів політехнічного коледжу, які за кілька днів зібрали більше 16 тис. гривень, ще частину коштів зібрали місцеві ентузіасти, а працівники компанії «Престиж Авто» безкоштовно виконали всі ремонтні роботи, а активісти благодійного фонду «Патріоти України» в жовтні 2016 р. доправили його на місце призначення [10, с.9].

Тому, незважаючи на труднощі, волонтери обласного благодійного фонду «Патріоти України» продовжують свою благородну місію. Адже бійці на передовій повинні бути забезпечені краще за всіх, бо ворог там на відстані руки. На жаль, нормального перемир'я й нині немає. Мінські угоди виконує тільки українська сторона. Маємо пам'ятати: війна не скінчилася. Попереду ще важкий період життя і волонтерський рух ще довго буде потрібний бійцям АТО і всій Україні.

Список використаних джерел та літератури:

1. Нікітіна О. Брати – Батьківщині / О. Нікітіна // Марічка News. – 2016. – 20 липня. – № 9.

2. Яцишен А. «Патріоти України» поїхали в гарячі точки / А. Яцишен // Проскурів. – 2014. – 2 червня. – № 21.
3. Садомська Л. У промерзлі «гарячі» точки зі спорядженням і теплими речами / Л. Садомська // Подільські вісті. – 2014. – 28 жовтня. – № 147.
4. Садомська Л. У наших захисників цілком здоровий дух, чекають дозволу... воювати / Л. Садомська // Подільські вісті. – 2014. – 30 жовтня. – № 148-149.
5. Хмельницькі «Патріоти України» – «кіборгам» у донецькому аеропорту // Проскурів. – 2014. – 6 листопада. – № 46.
6. Очеретнюк Т. Зі щоденника «Патріотів України» / Т. Очеретнюк // Проскурів. – 2014. – 4 грудня. – № 50.
7. Їх там завжди чекають // Проскурів. – 2014. – 11 грудня. – № 51.
8. Садомська Л. Тишили концертами і теплими речами / Л. Садомська // Подільські вісті. – 2015. – 29 грудня. – № 148-149.
9. Стандрійчук В. Маємо пам'ятати: війна не скінчилася... / В. Стандрійчук // Проскурів. – 2016. – 14 липня. – № 27.
10. Яцишен А. «Патріоти України» відремонтували швидку / А. Яцишен // Проскурів. – 2016. – 06 жовтня. – № 39.

Ю. І. Блажевич, О. І. Блажевич

**Хмельницький благодетельный фонд
«Патриоты Украины» – воинам-землякам АТО**

В статье на основе материалов местных периодических изданий освещено становление и активная деятельность благотворительного фонда «Патриоты Украины», который проводит волонтерские творческие акции в зоне АТО, в военных госпиталях, на различных благотворительных мероприятиях и фестивалях.

Проанализированы две сложные части работы волонтеров благотворительного фонда «Патриоты Украины» в «горячих точках» Востока Украины: первая – это творческая миссия, словом и песней подбодрить и согреть родными напевами души и сердца воинов-земляков зоны АТО; вторая – это гуманитарная помощь: продукты питания, медикаменты, средства личной гигиены, ночные прицелы, маскировочные сетки, берцы, наколенники, тактические ножи, перчатки, «буржуйки», фонарики, рации, спальные мешки, маскировочные формы для разведчиков и снайперов, запчасти для карет скорой помощи и другой техники, строительные материалы, разнообразный рабочий инструмент и т.п.

В исследовании также подчеркивается роль психологов, реабилитологов, аналитиков и священников, которые выезжают на передовые позиции с волонтерами и исцеляют души бойцов зоны АТО в районах Попасной, Авдеевки, Славянска, Артемовска и других прифронтовых населенных пунктах, особенно спецназначенцев 8-го полка, девяносто пятой автомобильной бригады, воинам, которые обслуживают беспилотники, пограничникам и др. Авторами также отмечено благотворительную помощь предпринимателей, бизнесменов, рядовых граждан, благотворительных фондов, молодежных и ветеранских организаций, педагогов, культуртрейдеров, журналистов, литераторов.

Ключевые слова: Хмельнитчина, благотворительный фонд «Патриоты Украины», волонтерские художественные акции, зона АТО, военные госпитали.

Yury Blazhevych, Olga Blazhevych

**Khmelnitsky Charitable Foundation «Patriots of Ukraine»
to the ATO Soldiers-Fellows**

The article on the basis of local periodicals covers the establishment and activity of the «Patriots of Ukraine» Charity Fund that conducts different voluntary art events in ATO zone, in military hospitals, during charity events and festivals.

In the article the two directions of volunteers work of “Patriots of Ukraine” Charity Fund in the “hot spots” of Eastern Ukraine: the first one is the artistic mission to cheer and warm heart and soul of the soldiers-fellow from ATO zone by songs and poetry; the second one is humanitarian aid: food, medicines, personal hygiene, night sights, camouflaged nets, boots, knee supports, tactical knives, gloves, “stoves”, flashlights, radios, sleeping bags, camouflage form for scouts and snipers, spare parts for ambulances and other equipment, building materials, various working tools and more.

The study also highlighted the role of psychologists, rehabilitation specialists, analysts and priests who go to the forefront with volunteers and heal the souls of fighters in ATO zone in areas of Popasna, Avdeevki, Slavyansk, Artemovsk and other frontline settlements, especially members of the 8th Regiment, the 95th air mobile brigade, soldiers proving maintenance of drones, border guards and others. The authors also emphasized the charitable contribution from entrepreneurs, businessmen and ordinary citizens, other charities, youth and veteran organizations, educators, art workers, journalists and writers.

Keywords: Khmelnytsky, “Patriots of Ukraine” Charity Fund, voluntary art events, ATO zone, military hospital.

Отримано: 27.10.2016

УДК 94:378.4(477.43)«1918/1920»:32

О. М. Завальнюк

**СТУДЕНТИ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УКРАЇНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ
РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ДОБИ (1918-1920 рр.)**

На основі архівних і опублікованих джерел, а також праць українських істориків досліджується питання про участь студентської молоді Кам'янець-Подільського державного українського університету в політичних процесах, які протікали в країні і регіоні під впливом збройної боротьби в Україні, розбудови української державної республіканської моделі та функціонування більшовицького режиму.

Встановлено, що університет, заснований за часів гетьманщини, в добу Директорії УНР надійно стояв на українських державницьких позиціях, а передова частина студентства вступала до різних політичних партій, організовувала своє збройне формування для захисту республіканського ладу, окремі представники, виконуючи партійні і громадські доручення, були в гуці резонансних політичних подій, працювали інформаторами і пропагандистами у війську та серед населення, за сумісництвом наповнювали низовий апарат різних міністерств, інших державних органів під час їх